

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

22 Nisan 2025 tarihinde, Hakkâri-Van karayolunda meydana gelen trafik kazasında bir minibüs ile kamyonun çarpışması sonucu 8 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 11 yurttaşımız ise yaralanmıştır. Bu elim olay sadece can kaybı değil, aynı zamanda aileleri geri dönüşsüz bir mağduriyete sürükleyen toplumsal bir trajediye dönüşmüştür. Tedavi altındaki yaralıların durumu belirsizliğini korurken, yaşamını yitirenlerin aileleri hem psikolojik hem de ekonomik yıkımla baş başa bırakılmıştır.

Hakkâri-Van karayolu, ağır vasıta trafiğiyle birlikte bölge halkının günlük yaşamında aktif olarak kullandığı bir ana ulaşım hattıdır. Ancak yolun fiziki yetersizlikleri, trafik mühendisliği açısından riskli dönüş ve eğim noktaları, yeterli uyarı levhalarının bulunmaması ve yol bakım-onarım hizmetlerinin gecikmesi, burayı yıllardır ölüm hattı haline getirmiştir.

İçişleri Bakanlığı, trafik güvenliği politikalarının hazırlanması, denetimlerin etkin şekilde yapılması ve can kayıplarının azaltılması konusunda doğrudan sorumludur. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ise karayollarının planlanması, yapımı, bakımının sağlanması ve yolların güvenli hale getirilmesiyle yükümlüdür. Bu iki bakanlığın görev ve yetki alanındaki uygulamaları sahada hayata geçiren ve denetleyen kurum ise Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM)'dür.

Buna rağmen, her yıl benzer olaylar yaşanmakta, kazalar sonrası yapılan soyut taziye açıklamaları ve geçici önlemler, kamu vicdanını rahatlatmaktan öteye geçememektedir. Oysa gerçek çözüm; bölge coğrafyasına uygun, bilimsel veriye dayalı, toplumsal ihtiyaçları gözeten ve kalıcı çözümler üreten bir ulaşım güvenliği politikası ile mümkündür. Bu politikanın oluşturulmasında yerel yönetimlerin, akademik kurumların ve meslek odalarının görüşleri mutlaka dikkate alınmalıdır.

Anayasa'nın 17. maddesi, herkesin yaşama hakkını güvence altına alırken; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu kurumlarına hesap verilebilirlik, etkinlik ve şeffaflık yükümlülüğü getirmektedir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ise açıkça devletin yolları güvenli hale getirmekle yükümlü olduğunu hükme bağlamaktadır.

Tüm bu yasal çerçeveye rağmen, Hakkâri-Van hattında olduğu gibi kazaların yoğunlaştığı güzergâhlarda önleyici tedbirlerin alınmaması, hukuki ve vicdani bir sorumluluk doğurmaktadır.

Kazalarda yaşamını yitiren yurttaşların aileleri açısından devletin sorumluluğu yalnızca önleyici tedbirlerle sınırlı değildir. Tazminat ödemeleri, sosyal destek hizmetleri ve uzun vadeli psikososyal rehabilitasyon politikaları da devreye sokulmalıdır. Bu yalnızca bir insani gereklilik değil, aynı zamanda sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir. Başta Hakkâri ilimiz olmak üzere, bölge kentlerinde yaşayan yurttaşlar; İçişleri Bakanlığı'nın sorumlu olduğu trafik güvenliği politikalarındaki ihmaller ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın yükümlülüğündeki altyapı eksikliklerinin bedelini yaşam haklarıyla ödememeli, temel haklara erişimleri engellenmemelidir. Her iki Bakanlık da yurttaşların can güvenliğini sağlamak ve benzer acıların tekrar yaşanmaması için acilen gerekli yapısal ve idari girişimlerde bulunmalıdır.

Bu bağlamda;

1. 22 Nisan 2025 tarihinde Hakkâri-Van karayolu üzerinde meydana gelen ve 8 yurttaşın hayatını kaybettiği, 11 yurttaşın yaralandığı trafik kazasına ilişkin Bakanlığınız tarafından başlatılmış bir idari soruşturma var mıdır veya başlatılacak mıdır?
2. Aynı güzergâhta son 5 yıl içinde meydana gelen trafik kazalarının sayısı, bu kazalarda hayatını kaybeden ve yaralanan yurttaşların sayısı nedir? Bu veriler ışığında herhangi bir risk analiz çalışması yapılmış mıdır?
3. Söz konusu kazanın ardından kazaya karışan araçların teknik yeterlilikleri, sürücülerin mesleki yeterliliği ve taşıma izin belgeleri denetlenmiş midir?
4. Trafik kazalarında yaşamını yitiren yurttaşların yakınlarına yönelik sosyal destek, psikolojik danışmanlık ve maddi tazminat gibi herhangi bir kamu desteği sunulmakta mıdır?
5. Kazada hayatını kaybedenlerin ailelerine yönelik özel bir tazminat programı oluşturulması planlanmakta mıdır?
6. Bölge halkı tarafından sık sık gündeme getirilen yetersiz trafik denetimleri ve hız kontrolü eksikliklerine dair bugüne dek hangi adımlar atılmıştır?
7. İçişleri Bakanlığı, benzer kazaların yaşandığı kara yollarında trafik güvenliğini artırmak amacıyla hangi kalıcı ve bilimsel önlemleri hayata geçirmeyi planlamaktadır?
8. Kazaların yüksek olduğu bu yol hattında, mevsimsel koşullara bağlı olarak kış aylarında alınan özel bir önlem planı var mıdır?
9. Trafik güvenliğinin artırılması için kamuoyunun katılımını ve yerel yönetimlerin görüşünü içeren bir danışma kurulu kurulması düşünülmekte midir?